Západočeská univerzita v Plzni
Ústav umění a designu

Bakalářská práce

Plzeň 2012 **Runa Jakob**

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Bakalářská práce

Návrh souboru kulturních plakátu ve fomatu B1 - divadelní plakát

Runa Jakob

Plzeň 2012

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Bakalářská práce

Návrh souboru kulturních plakátu ve fomatu B1 - divadelní plakát

Runa Jakob

Vedoucí práce: Doc.akad.mal. František Steker

Oddělení výtvarného umění

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012 …….

podpis autora

Obsah

1 Úvod.....2
1.1 Téma práce.....2
1.2 Cíl práce.....3
2 Hlavní část 4
2.1 Přípravné práce 4
2.1.1 Dějiny plakátu 4
2.2 Praktická práce na projektu.....6
2.2.1 Společné znaky plakátů.....6
2.2.2 Drakula.....7
2.2.3 Orchestr Ukulele z Velké Británie.....8
2.2.4 Země úsměvů.....9
2.2.5 Loriot.....10
2.2.6 Kouzelná flétna.....11
2.2.7 Okřídlené fantazie.....12
2.2.8 Žabí princ.....13
2.2.9 Jméno růže.....14
2.3 Vytváření loga.....16
2.3.1 Divadelní program.....17
2.4 Kontext k uměleckohistorickému žánru.....18
2.4.1 Niklaus Troxler.....18
2.4.2 Josef Müller-Brockmann.....19
2.4.3 Švýcarský styl.....19
3 Závěr.....20
4 Seznam použitých pramenů.....22
a) Knihy.....21
b) Internetové zdroje.....21
5 Shrnutí.....23
6 Seznam Příloh.....24

1 Úvod

Již dva roky pracuji v *divadle Krále Alberta* v Bad Elsteru. Tam jsem neustále obklopena plakáty, letáky a divadelními programy. Avšak plakáty dle mého postrádají funkci oslovit lidi. Jsou monotónní a tvořeny dle stále stejného opakujícího se schématu.[1] Hlavní součástí je velká centrální fotografie umělce. Plakáty zde mají jen čistě reklamní funkci bez jakékoli umělecké hodnoty. Četní spolupracovníci jsou pověřeni tvorbou plakátů, tzn. že za úkol toto mají jak interní tak externí zaměstnanci. To vede k tomu, že plakáty netvoří jednotný a harmonický obraz. Ten je však důležitý pro identifikaci divadla, pro představení samotné a pro diváky. Toto změnit, vidím jako hlavní cíl mé práce.

1.1 Téma práce

Téma mé bakalářské práce je tvorba kulturních plakátů libovolnou technologií tisku ve formátu B1. Zároveň cílem této práce je prohloubit si dosavadní znalosti předtiskové přípravy. K teoretické přípravné fázi práce patří studium literatury o významných osobnostech z oblasti grafického designu. Také obstarání přehledu národního a mezinárodního umění plakátu patří k úkolu této práce.

[1] Příloha 1 - Divadelní plakáty

1.2 Cíl práce

Mým přáním je vytvořit funkční rovnováhu divadelního plakátu. Na jedné straně musí zůstat užitá grafika jako účelově orientovaný propagační prostředek, který má za povinnost přehledně a srozumitelně předávat důležité modality. Na druhé straně by měl plakát vzbuzovat inteligentním způsobem zájem potencionálního návštěvníka. V nejlepším případě zanechat trvalý dojem. Plakát by však měl být zároveň vnímán jako umění a chápán jako kulturní bohatství. Divadelní plakát by měl působit reprezentativně a vykonávat funkci *vývěsního šťítu*. Tohoto vlivu se nedosáhne pouhým celkovým designem.

Stejně tak důležité je dobře zvolené logo s vysokou hodnotou znovupoznání. *Divadlo krále Alberta* takovýmto logem nedisponuje. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla v rámci své bakalářské práce vytvořit a uplatnit znak pro toto divadlo.

2 Hlavní část

2.1 Přípravné práce

Zabývala jsem se mimo jiné také dějinami plakátu. To bych ráda shrnula v následujícím bodě.

2.1.1 Dějiny plakátu

„Slovo *Plakat* pochází ze 16. století z Nizozemí. Během osvobozeneckého boje lepili Holanďané letáky lepidlem na domy a zdi. Tyto listy papíru byly nazývány *Plakatten*. Ve francouzštině z toho pak vznikla slova *plaque* a *placard*. V Německu v roce 1578 použil poprvé slovo *Plakat* satyrik Johann Fischart.“[2]

„Vynález knihtisku v 15. století představoval technickou revoluci. S ním se dostaly texty a dřevořezby mezi lidi. Vyvěšování nebo předávání letáků a brožur na veřejném prostranství se stalo klíčem k propagandě. Zároveň byly předchůdcem pozdějších novin. Již v počátku převzal plakát reklamní funkce: již v roce 1501 propagoval střeleckou slavnost v Kolíně a od 16. století se rozšířila oznámení o kejklířích, umělcích a divadelnících.

Vynález litografie 1798 umožnil zpracovávat větší formáty, užší spojení písma a obrazu a barvotisk.

Vrcholný věk plakátu začal na konci 19. století v důsledku industrializace, která zvítězila u vedoucích ekonomických národů. Objevily se nové formy kultury, zábavy a konzumu.

Francouzští umělci mezi nimi Henri Toulouse-Lautrec, byli převážně inspirování japonskou malbou a barevným dřevořezem. Tito umělci formovali náročný plakátový design pro divadlo, kabaret a film. [3]

[2] http://www.printblogger.de/geschichte-der-plakatwerbung
[3] LEWANDOWSKY, P. : Grafikdesign, 1.Auflage, Köln: Du Mont, 2006 S.37ff

Umělecké plakáty následovala masová komerční reklama. Využívání plakátu pro politické propagandistické účely začalo za 1. světové V době Výmarské republiky se stal plakát nástrojem politické konfrontace mezi stranami. [4]

Během a po druhé světové válce byl plakát hlavním propagačním prostředkem. Na plakátu bylo zvýrazněno jméno s jediným předmět. Vyznačoval se jasnou typografií a většinou redukovanými barvami. [5]

Pokrok v oblasti grafiky ukazuje vývoj fotoplakátu okolo roku 1940 a dále typografického plakátu v 60tých letech.“ [6]

Na vzdory dnešní rychle se měnící době, ztratil plakát jen málo na svém významu. Je to stále oblíbený a efektivní způsob reklamy, který je nedílnou součástí našeho života a jen ztěží si ho dokážeme odmyslet. Existuje celá řada stylů a díky technickému vývoji téměř neomezené možnosti pro navrhování. Ale je třeba mít na zřeteli, že kvantita není kvalita.

[4] LEWANDOWSKY, P. : Grafikdesign, 1.Auflage, Köln: Du Mont, 2006 S.37
[5] http://www.bpb.de/themen/5XQKO6,0,Historische_Plakate.html
[6] http://www.artifiche.com/cms/front_content.php?idcat=5&lang=

2.2 Praktická práce na projektu

Po zvolení tématu jsem se intenzivně zabývala aktuálním divadelním programem *Divadla krále Alberta*. Jako první bylo za potřebí se rozhodnout, pro která z četných představení bych chtěla navrhnout a vytvořit plakát. Přitom pro mě bylo obzvláště důležité vybrat osm představení různých žánrů. Díky rozmanitému divadelnímu programu jsem mohla toto uskutečnit. V následujícím textu budu popisovat a vysvětlovat plakáty na muzikál - Drákula, na koncert orchestru Ukulele z Velké Británie, na operetu - Země úsměvů, na kabaret - Loriot, na operu - Kouzelná flétna, na klasickou hudbu - Okřídlené fantazie, na pohádku - Žabí král a na činohru - Jméno růže.

2.2.1 Společné znaky plakátů

Obecně platným a pro plakáty spojujícím prvkem je motto: „Méně je víc.“[7] Plakáty se vyznačují svými jednoduchými, nepřeplácanými kompozicemi, které přesto působí výrazně. Intenzivní barvy a velké barevné plochy zesilují účinek plakátu. Barevné plochy byly používány jak jako oddělující tak i jako spojující prvek. I nejjednoduššími grafickými prostředky obrazu lze dosáhnout prostorového efektu a to v interakci s vědomě zvolenou a umístěnou typografií zvyšuje efekt znovupoznání.

„Máte-li vytvořit plakát, nesmíte blouznit. Plakát je vizuální telegram.“ [8]

Všechny plakáty byly vytvořeny podle náčrtků a to výhradně na počítači s programy Photoshop, Illustrator und InDesign. Barvy jsou vytvořeny v systému CMYK. Plakáty byly vytištěny digitálním tiskem na papír s gramáží 180g. Na základě k nejvíce celoplošné barevné práci, jsem se rozhodla pro vysoké gramáži. Takže můžu vyhnout zvlnění z plakátu. V ochranným nátěrem, jsem upustil, protože plakáty jsou výhradně v interiéru nebo ve skleněné krabici. Aby se zabránilo světelné odrazy a jiný nežádoucí odlesky, vybral jsem si k nenatíraného papíru.

[7] Mies van der Rohe, Ludwig, http://www.nur-zitate.com/autor/Ludwig_Mies_van_der__Rohe
[8] http://www.dhm.de/magazine/plakate/theater/zusammenfassung.htm

2.2.2 Drákula [9]

„Muzikál Drákula, jež je založen na nejznámějším upířím románu na světě, byl napsán na konci 19. století formou deníkových zápisků anglickým divadelním ředitelem a autorem Bramem Stokerem.

Při hledání čerstvé krve opustí Drákula po stovkách let hory Transylvánie, aby krátce na to šířil strach a hrůzu v Londýně, neboť zde v anonymitě velké metropole hrozí nic netušícím lidem, že opětovně propadnou jeho obnovené fascinaci jako droze.“ [10]

Drákula je hrozivá postava, která je obklopena temnou aurou. To první, co mě napadlo, byla červená, černá a bílá barva. Toho jsem se držela. Celoplošné černé pozadí znázorňuje noc, ve které je Drákula aktivní. Jeho vražedným nástrojem jsou bílé špičaté zuby, které umožňují smrtelné kousnutí a vysátí červené krve. Tyto zuby jsem pociťovala jako jednoduchou formu dvou ostře se sbíhajících se kuželů. Jsou mírně k sobě nakloněné a posazené na tmavém pozadí, něco málo pod středovou linií.

Název Drákula je umístěn něco málo nad vodorovnou střední osou. Písmo jsem zvolila bezpatkové Birch regular o velikosti 380pt. Slovo je napsané velkým písmen, aby byl zdůrazněn hrozící špičatosti a ostrosti. Tento účinek je zesílen červenou barvou (C14% M100% Y79% K 2%). Nahoru se tyčící písmeno A o velikosti 776pt bodů působí jako kompenzace ke dvěma dolů směřujícím zubům. Jméno autora jsem napsala typem písma sans serif Cordia New regular o velikosti 120pt a ho umístila mírně posunutých nad část slova „cula“. Drákula je jedním z nejznámějších děl Brama Stokera, proto jsem také pomocí typografie vytvořila optickou blízkost autora a titulu.

Logo divadla se nachází na opticky svislé čáře tažené z vyčnívajícího písmene A. Logo je umístěné 5,5cm nad okrajem plakátu. Díky tomuto umístění padne pohled diváka zcela nevědomky na toto logo. Tím logo nepůsobí jako rušivý element na celou kompozici plakátu, nýbrž se harmonicky připojuje.

---

[9] Příloha 2 - plakát - Drákula

[10] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/28-04-2012_dracula.html

2.2.3 Orchestr Ukulele z Velké Británie [11]

„Muzikanti z Londýna, Edinburghu a Glasgow ukazují, že je vše povolené, když člověk dobře ovládá hru na ukulele a k tomu také ještě zpívá a v neposlední řadě má pořádnou dávku britského humoru! Hudebními vzory jsou rock'n' roll, klasika, jazz nebo pop. Výsledkem je lehká, snadno zapamatovatelná zábava, která plyne ze zvuku tohoto geniálního mininástroje a úspěšné směsi hlasů. ... kdy velmi rychle přeskočí jiskra z jeviště na diváky." [12]

Plakát vyjadřuje především pohyb, který je možné prožít na jevišti. Jako vektorový soubor je znázorněno sedm nástrojů „ukulele" a k nim odpovídající počet hudebníků. Pět z nich je otočených hlavou dolů, což představuje mužské členy orchestru. Zbylí dva nástroje stojí na svém *hudebním těle* a ztělesňují ženy v orchestru. Ukulele tvoří sice jednotnou skupinu díky 100% černé barvě, mají však různé velikosti a jsou umístěny v různých směrech. Pohyb nástrojů je docílen dvěma prostředky. Na jedné straně jsem použila občas zakřivené linie pohybu. Na druhé straně jsem ukulele zamaskovala a lehce překryla. U dvojitých ukulelí dosahuje černá barva hotnoty 20% a 40%. Při použití této metody je vytvořen dojem pohybu.

Oba textové řádky jsou zarovnány uprostřed a umístěny na horním okraji plakátu. Název programu: „we will uke you" je napsán písmem o velikosti 120pt a je 100% černý. Zkrácený název kapely: Ukulele Orchestra je napsán bíle, výlučně velkými písmeny a písmem o velikosti 160pt . Typografie působí jako protiváha. Proto jsem zvolila klidně působící věcné písmo sans serif Gautami.

[11] Příloha 3 - plakát - Orchestr Ukulele z Velké Británie
[12] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/21-04-2012_we-will-uke-you-.html

Pozadí se skládá z oranžové (C8% M78% Y98% K1%). Oranžová je barva radosti, veselí a přátelskosti. To uvolňuje a aktivuje a tento pocit se přenáší na diváky a potencionální návštěvníky.
Logo v barvě podobné zlatu (C6% M12% Y64% K17%) je umístěno na střední ose 5,5cm nad okrajem papíru. Doplňuje tak plakát aniž by narušovalo obrazové prostředky v jejich účinnosti.

2.2.4 Země úsměvů [13]

„Zemí úsměvů“ se rozumí Čína minulých dnů, kam následuje Vídeňanka a dcera hraběte, Lisa, svého milovaného prince Sou-Chonga jako manželka. Když se však prinz dle přísných tamních mravů ožení s dalšími ženami, začne Lízina láska chladnout. Teprve když vztah Lisy s jejím ctitelem začne být vážný a pokusí se utéci, udělí ji princ volnost. Oblíbené skladby ji učinily světoznámou operetou, která se hudebně pohybuje mezi valčíkovou Vídní a exoticky znějícím Dálným Východem.“ [14]
To, že opereta pojednává o milostném příběhu, je jasné už z výběru barvy. Purpurová (C16% M92% Y31% K0%) je dominantní barvou. Je symbolem emancipace a romantiky tohoto příběhu. Druhou barvu jsem zvolila zelenou (C49% M0% Y92% K0%). Představuje naději, která je obsahově součástí operety od začátku až do konce. I když jsou nápadně zářivé barvy důležité, hlavním motivem je pro Čínu typická papírová lampa ve tvaru koule. Na plakátu představuje daleký cizí svět, ve kterém se děj odehrává.
Dvě malé zelené lampy jsou umístěny vlevo a vpravo na pozadí. Třetí lampa je velká a je situována do popředí. Na pozadí vyniká jen díky své tenké kontuře o velikosti 3pt. Vliv prostoru se na plakátu projevuje díky velikostním rozdílům lamp a překrýváním se jednotlivých obrazových prvků. Člověk má pocit, že se vznáší. V operetě samotné je také hodně tance a sám obsah je dojemný a uchvacující.

[13] Příloha 4 - plakát - Země úsměvů
[14] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/26-08-2012_das-land-des-laechelns.html

Typografie je umístěna v dolní třetině. Celý název je psán bezpatkovým písmem Corbel bold a zleva doprava se slovo od slova zmenšuje. Obě důležitá slova „Land“ a „Lächeln“ jsou bílá a mají velikost 200pt, slova „das“ a „des“ jsou psány menším písmem o velikosti 150pt a jsou zelená. Na konci této kaskády ze slov je umístěno logo. Divák tak skončí se svým pohledem po přečtení názvu na nejdůležitější informaci na plakátu, na *Divadle krále Alberta.*

2.2.5 Loriotův večer [15]

„Pod názvem »Kachna zůstane venku« prezentují kabaretisté „Divokého jeviště“ ve Výmaru známé skeče velkého Vicca von Bülowa alias Loriota. I po mnoha letech neztratily nadčasové parodie nic na své aktuálnosti. Kdo by neznal, když si dva lidé nerozumí nebo si nechtějí rozumět, protože spolu nediskutují. Prostřednictvím vtipu, ironie a se sklonem k frašce propůjčovali kabaretisté mistrně každému skeči svůj osobní styl, ve kterém se ale Loriot nechal vždy rozpoznat.“ [16]

V tomto plakátu jsem se nejvíce soustředila na název programu D*ie Ente bleibt draußen/Kachna zůstane venku*. Tento nejznámější skeč se odehrává v koupelně a tématizuje osud plastové kachničky. Plakát je po celé ploše potištěn 50-ti procentní modrou (C75% M3% Y12% K17%). Přiložením rastru na tuto plochu získáme dlaždicový vzor. To vytváří charakteristický vzhled koupelny.

Hlavním motivem je již zmíněná kachna, která je umístěna vpravo v dolní třetině plakátu. Kachna je zobrazena jako bílá plocha. Jedinou její fyzickou částí kachny, která je vidět, jsou nahoru pohlížející oči.

Název *Loriot* je napsán černě bezpatkovým písmem Futura bold o velikosti 240pt a nachází se nad středovou linií. Ve svých skečích si *Loriot* bere na mušku nicotné mezilidské problémy všedního dne. Nad velkým písmenem „I“, které vlastně nemá tečku, jsem umístila stylizované oko.

[15] Příloha 5 - plakát - Loriotův večer
[16] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/09-06-2012_die-ente-bleibt-draussen.html

To shlíží dolů ke kachničce. Oko má purpurovou barvu a slouží jako poutač. Dále je pak divák navigován. Stupňovité uspořádání názvu programu „*Die Ente bleibt draußen*“ je vzájemně propojeno typografí, ilustrací a obsahem.Výsledná diagonála končí vlevém horním rohu plakátu. Na ní je umístěné logo v černé barvě.

2.2.6 Kouzelná flétna [17]

„Princ Tamino se náhle octne mezi dvěma autoritami, které se hádají o moc ve vesmíru: Královna noci a Sarastro, strážce slunečního kruhu, kteří do něj vkládají velké naděje. Doprovázen ptáčníkem Papagenem – avšak především za pomoci Paminy, Sarastrovi ukradené dcery královny noci – musí Tamino hledat vlastní cestu. V tom je chytrý Papageno s Papagenou míle před ním...“ [18]

Plakát jsem rozdělila do dvou částí. Horní třetina je bílá a spodní část je tmavě modrá jako hluboká noc (C93% M89% Y6% K 37%). Obě barevné plochy na sebe narážejí tak jako obsahově na sebe naráží obě mocnosti v hádce. Ptáčník Papageno a jeho Papagena jsou dvě klíčové postavy a stojí mezi oběma bojujícími frontami. Myšlenka na ptáčníka nechá jako první vzniknout v mé mysli obraz pestrého duhového peří. Chopila jsem se tohoto motivu peří a vytvořila volnou formu z vícebarevných prvků. Výběr jasných barev a složení ze vzdušně a volně působících jednotlivých forem odpovídá bytosti Papagena. Jednotlivá stylizovaná pera jsou uspořádána tak, že tvoří masku,kterou jsem umístila na rozhraní obou pozadí a je tak jak spojujícím, tak i dělícím obrazem. Barevná kombinace, volné formy peří a symbol masky probouzí fantazii a emoce. V opeře je to mnohem víc, víc než se na první pohled jeví. Toto tajuplné něco probouzí v divákovi jeho zvědavost.

[17] Příloha 6 - plakát - Kouzelná flétna
[18] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/09-04-2012_die-zauberfloete.htm

Toto se zrcadlí ještě jednou v typografii. Rozhodla jsem se pro jasné bezpatkové písmo Futura light pro bílou barvu. Slovo „*kouzelná*“ má velikost 250pt a je ještě k tomu poposazené trochu nahoru. Je to ten nejdůležitější moment ve hře, proto jsem toto slovo vyzdvihla. Proto není název umístěný v jedné řádce, nýbrž ve dvou. Jméno skladatele W. A. Mozarta jsem umístila nad slovo "Zauber" a užila jsem u nej shodný typ písma avšak jinou velikost 70pt. Neboť Mozart má kouzlo vytvořit jednu ze svých nejznámějších a nejoblíbenějších oper. Pro optickou rovnováhu je logo umístěno šikmo vlevé horní polovině plakátu v nenápadné zlaté barvě (C6% M12% Y64% K17%).

2.2.7 Okřídlené fantazie [19]

“Zveme vás na působivý klavírní večer při svíčkách s názvem *Okřídlené fantazie* hraný na historické křídlo Steinway. Křídlo patřilo původně slavnému polskému pianistovi Josefu Hofmannovi (1876-1957) a v listopadu 1941 bylo převezeno z Varšavy do Bad Elsteru. Proto věnujeme koncert s Radimem Vojířem historickému křídlu a jeho historii s díly od Mozarta, Haydna, Schumanna, Chopina a samozřejmě Josefa Hofmanna!“ [20]

Klavír sice při tomto klasickém koncertě hraje důležitou roli, avšak důležitější jsou pocity, které evokuje zvuk klavírní hudby. Když Radim Vojíř sedí za klavírem a hraje, zapomene člověk na okolní svět a může si snít ve světě fantazie. Mám před očima obrazy z dalekých exotických zemí. V souvislosti se slovem „*okřídlený*“ se mi vybavý kolibřík, pták žijící výhradně v Americe. A právě jeho barvami hýřící peří mě inspirovalo. Křídla na plakátu plní funkci hlavního motivu. Na koncertě je křídlo Steinway v centru pozornosti. Ilustrace je jen v modré nebo oranžové barvě, resp. v kombinaci obou. Modrá barva mají uklidňující účinek a symbolizují dálku a nekonečnost. Oranžová působí naproti tomu povzbudivě a aktivuje člověka. Divák se má ponořit do jiného světa a prociťovat ho. Obraz jsem nakreslila a překryla ve třech různých velikostech barevných sytostech (20% a 40%). To vytváří pocit pohybu.

[19] Příloha 7 - plakát - Okřídlené fantazie
[20] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/17-02-2012_befluegelte-phantasien.html

Tento pocit je zesílen diagonálním rozvržením z levé horní části do pravé dolní části. Název je zkrácen na „*fantazii*“, neboť „*okřídlené*“ již znázorňuje samotná ilustrace. Jako typ písma jsme zvolila bezpatkové písmo Kartika regular o velikosti 300pt. Název je umístěn svisle v optickém středu plakátu. Jako barvu jsem zvolila oživující oranžovou (C8% M78% Y98% K1%).
Začátek slova je překryt částmi křídla a konec slova je umístěn na spodním křídle. Tím vzniká souhra mezi jednotlivými úrovněmi, mezi popředím a pozadím. Dodatečně se tak vytváří prostorový efekt.
Bílé pozadí působí prázdně, na druhou stranu však vytváří potřebný prostor a rámec pro oko diváka. Divák tak dostane možnost bloumat pohledem. Jméno autora je je psáno písmem Deja Vu bold italic o velikosti 115pt a má stejnou barvu jako název. Různé druhy písma jsou opticky spojeny identickou barvou. Jméno je umístěné vpravo nahoře, ve výši špiček křídel.
Logo jsem umístila do dolní levé poloviny plakátu. Typografie, logo a ilustrace tak tvoří dvě, ve středu plakátu křížící se uhlopříčky. To vytváří kompaktní celek a drží plakát opticky pospolu.

2.2.8 Žabí princ [21]

„Zlé prokletí proměnilo prince v žábu. Ten se snaží klatbě uniknout a doufá, že ho zachrání královská dcera. Věrný Jindřich hledá marně svého pána. Ministr pro dobré mravy pochybuje o dcerách domu... Zdá se, že žabák ví, co chce... Divadelní společnost nechá ve světě pohádkového lesa ožít královské dcery, jejich komorné a děvečky, ministra, žabáka a prince.“ [22]
Představení se koná na venkovním jevišti Divadla krále Alberta. Abych na tuto skutečnost poukázala, zvolila jsem jako hlavní barvu zelenou (C44% M0% Y100% K0%), která uklidňuje a působí harmonicky. V popředí, na dolní okraj plakátu jsem umístila obrázek žáby. Žába je k divákovi otočena zády. Je zobrazena v nadměrné velikosti, neboť je ústřední postavou pohádky.

[21] Příloha 8 - plakát - Žabí princ
[22] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/15-07-2012_der-froschkoenig.html

Ilustrace a pozadí mají stejnou základní barvu, ale pozadí má hodnotu odstínu jen 90%. Žába jen díky své tmavě zelené (C80% M25% Y100% K10%) kontuře vyniká nad svým okolím. Také obsahově dělí žábu od okolí a královské dcery jen její vnějšek. Koruna umístěná nad středovou linií je symbol pro skutečný vzhled žáby.

Bílý text je prostředníkem mezi ilustrací a informací. Bezpatkové písmo Bernard regular značí inspiraci starou pohádkou bratří Grimmů. Název jsem rozdělila. Nahoře vlevo se nachází slovo „Frosch“. Velikosti písma je 120pt a na stejné úrovni mezi korunou a žábou je slovo „König“ o velikosti 170pt. Posuzujeme-li tuto kombinaci z hlediska obrazu a typografie, vytváří se nová forma, obličej, hlava, král. Jednoduchými prostředky tak vzniká něco tělesného a prostorového zároveň.

Bílé logo jsem situovala do horního pravého rohu. Neleží ale na stejné úrovni jako název. Barva spojuje představení a divadlo. Poloha loga zároveň umožňuje vyniknout ilustraci a písmu.

2.2.9 Jmého růže [23]

„Strhující kriminální příběh podle bestseleru Umberta Eca spojuje estetiku středověku s realismem novověku a vytváří hrozivé napětí, které se diváků nepustí do poslední chvíle. Anglický františkán William von Baskerville cestuje se svým novicem Adsonem z Melku v delikátní politické misi do severoitalského benediktýnského opatství. Zde za záhadných okolností zemřelo během několika dnů pět mnichů. Opat žádá William von Baskervilla, jež je známý svým důvtipem, aby vyšetřil tato úmrtí.“ [24]

Detektivní příběh se odehrává v klášteře. Obrázek kutny, typického oblečení mnicha, symbolizuje toto místo děje. Obrys ilustrace a její barevná výplň jsou od sebe lehce odsazeny, resp. odděleny. Neexistuje tedy žádné pevné ohraničení či obrys obrázku. Obraz je těžké pochopit, protože není specifický.

[23] Příloha 9 - plakát – Jmého růže
[24] http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/02-06-2012_der-name-der-rose.html

Toto lze aplikovat i na obsah příběhu. Mniši nemohou najít mezi s sebou vraha, ten je nedosažitelný. Červená kutna (C15% M100% Y90% K10%) symbolizuje démoničnost, dále krev, která byla prolita a nebezpečnou hrozbu, kterou představuje jeden mnich v klášteře. Pět bílých křížů, které jsou navlečené na kutně, reprezentují pět nevinných obětí vraždy. Bílé pozadí je symbolem prázdnoty, která zde vznikla po mrtvých mniších. Zároveň je třeba chápat bílou barvu jako světlo víry. Poskytuje útěchu a má pomoci při vyšetřování úmrtí. Ve středu plakátu se nachází název v kombinaci se jménem autora. Jako typ písma jsem použila Anno Pro semibold, staré klasické bezpatkové písmo. Umberto Eco je úzce spojován se *Jménem růže* a to je důvod, proč jsem navrhla typografii jako kompaktní blok textu.
Logo ve zlaté barvě (C6% M12% Y64% K17%) je umístěno v pravém horním rohu. Na tomto místě nepůsobí rušivě, ale naopak uzavírá orámování plakátu.

2.3 Vytváření loga [25]

Divadlo Krále Alberta má téměř stoletou historii. Nicméně nevlastní samostatné logo, ale sdílí ho s dalšími pěti organizacemi sdruženými Chursaskou organizací s.r.o. [26] , která je reprezentuje. Já si však myslím, že je důležité, aby tak známe a jedinečné divadlo bylo identifikovatelné na základě vlastního samostatného loga.

Z tohoto důvodu jsem se navíc rozhodla vytvořit logo pro toto divadlo. Zvolila jsem kombinaci slova a obrazu. Tento typ loga se dá rychle vyhotovit a bude obzvláště snadno zapamatovatelný.

Základním tvarem loga je polygon, ze kterého jsem vytvořila královskou korunu. Ta symbolizuje královské tradice divadla. Základ koruny není uzavřen, a tak vznikají uvnitř koruny další tvary. Nerovnoramenný trojúhelník, který je na jedné straně, otevřený, navozuje pocit uvolněné atmosféry. Divadlo Krále Alberta je sice na jedné straně tradiční a pečuje o svou historii, na straně druhé je zároveň otevřené i novým věcem. Stále se dále vyvíjí, aby oslovilo široké publikum a získalo ho pro sebe.

Motiv koruny působí celkově prostým přímočarým a moderním dojmem. Nadčasový design umožňuje dlouhodobé užívání loga.

Použití jen jedné barvy také zajišťuje vysokou míru flexibility používání loga, např. na plakátech, obchodních tiskopisech, pozvánkách a dalších propagačních materiálech. Pro použití na plakátech o rozměrech 707 mm x 1000 mm jsem zvolila velikost loga 6 x 6,7cm.

Jako kontrast ke strohému logu jsem proto zvolila Constantia bold, druh bezpatkového písma o 34pt a umístila ho na střed pod korunu. Název Divadla Krále Alberta je napsán na dvou řádcích, aby byl vytvořen celkový harmonický tvar.

Jako základní barvu jsem zvolila odstín zlaté (C6% M12% Y64% K17%) I Nicméně použitím jiné barvy neztratí logo svůj účinek. [27]

---

[25] Příloha 10 - Logo - Divadlo Král Albert
[26] Příloha 11 - Logo - sdruženými Chursaskou organizací s.r.o.
[27] Příloha 12 - Logo - Divadlo Král Albert barevné příklady

2.3.1 Divadelní program [28]

Příklad opery Kouzelná flétna, jsem ukázat, jak expresivní plakát a logo, které mohou být přenášeny na jiné reklamní médium. Takže jsem další utvářila divadelní program ve formě letáku.

Pro rychlé uznání pro návštěvníky, všechny charakteristické prvky plakátu naleznete v programu znovu. Brožura obsahuje informace o herci, spiknutí a organizační podrobnosti o divadle. Díky 2-oboustranný tisk a rychlý 2-krát protiútok, je možné vyrobit levný zdroj informací.

[28] Příloha 13 - Divadelní program

2.4 Kontext k uměleckohistorickému žánru

Při psaní své bakalářské práce jsem byla nejvíce ovlivněna a inspirována Niklausem Troxlerem, Josefem Müller-Brockmannem und Švýcarským stylem. Používám podobný typ obrazových prostředků, barevných konceptů a typografického designu. Proto také řadím svoji práci do tohoto období grafického designu.

2.4.1 Niklaus Troxler

Narodil se 1947 ve Willisau/ ve Švýcarsku. Během svého učení jako sazeč hodně kreslil a absolvoval kurzy na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Dějiny umění a především hra s obrazem a slovem Dadaistů ho nesmírně zaujala. Troxler studoval design v Lucernu a založil grafické studio ve Willisau. Hudba byla a je dalším důležitým faktorem ovlivňujícím Niklause Troxlera. Jako organizátor Willisauerského jazzového festivalu udělá své rodné město jednou za rok centrem světového jazzu. „S plakátem je to jako v hudbě: samozřejmě je zapotřebí mnoho zkušeností, ale nakonec rozhodne moment na jevišti, resp. na ulici. Plakáty žijí v daném momentě.“ Jako grafik dostal téměř každé prestižní ocenění. Žádný jeho plakát se neopakuje v designu, vždy vzniká z nových nápadů. To je pro Niklause Troxlera důležité. “Nechci, aby byl Troxler přijímán jako typický Troxler.” [29]

A přesto jsem si všimla, že alespoň při volbě barvy se drží určité systematičnosti. Troxler používá převážně tři zádkladní barvy: červenou, žlutou a modrou v kombinaci s černou a bílou nebo pracuje dvojbarevně. Každopádně jsou jeho plakáty plné pohybu a emocí. [30]

[29] http://www.nzzfolio.ch/www/d80bd71b-b264-4db4-afd0-277884b93470/showarticle/2b809bc2-a6bf-483e-a03c-b44b76b9c8aa.aspx

[30] Příloha 14 - plakáty - Niklaus Troxler

2.4.2 Josef Müller-Brockmann

„Narodil se v roce 1914 Rapperswilu / ve Švýcarsku. Studoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Curychu a byl předním teoretikem švýcarské typografie. Pracoval jako grafik, typograf, autor a učitel. Po cestě na konferenci světového designu v Japonsku 1960 se zabýval zen-buddhismem a jeho estetikou omezenou na to nejzákladnější. To bylo to, co ho od té doby inspirovalo. Jeho díla se vyznačují sníženou barevností, prázdnými místy, asymetrickými typy písma a celkovým strohým dojmem. Řídil se mottem: dosáhnout maximální výraz s minimálními prostředky."[31]

Také Müller-Brockmann pracuje převážně jednobarevně v kombinaci s černou. Typografie hrála pro něj velkou roli. Tento fakt se odráží v jeho plakátech. Často je písmo, kromě barevného provedení jediným designovým a výrazovým prostředkem. Proto působí plakáty strukturovaně a přehledně, ale v žádném případě nepůsobí nezajímavě. [32]

2.4.3 Švýcarský styl

„Mezinárodní styl měl období rozkvětu v letech 1950-1970. Po druhé světové válce začíná vrcholné období švýcarské grafiky, jejíž styl se vyvinul z teorií a děl třicátých let. Používá vyučované teorie v *Curyšské škole* a vyznačuje se velkou precizností v detailech a v provedení, dále použitím typografického rastru a bezpatkového typu písma, uměním jednoduché typografie stejně tak velkou vizuální účinností. Důraz klade na typografické prvky a používá repertoár čar a křivek, které jsou založeny na matematickém výpočtu, a tím dává plakátu řádnou a jednotnou strukturu. Kompozice by měla být co možná nejstřízlivější a daleko od veškeré zdobnosti. Fotografie, nejčastěji černo-bílá, nahrazuje kreslenou ilustraci. Celkový dojem je velmi strukturovaný, harmonický, s lehce čtivou kompozicí, která velmi opatrně používá barvy a kde je dominuje linie." [33]

---

[31] vgl. Lewandowsky, Pina Grafikdesign strána 93
[32] Příloha 15 - plakáty - Josef Müller-Brockmann
[33] http://www.nb.admin.ch/themen/01417/01424/index.html?lang=de

3 Závěr

Cílem mé práce bylo navrhnout řadu kulturních plakátů, na formátu B1 To jsem udělal speciálně pro Divadlo Krále Alberta, protože jsem tam pracuju. Monotóní navržený a zcela přetížené plakáty nesedí s tím, co představuje historické divadlo.

S výběrem událostí z jiného žánru, jsem prokázal, že je možné vytvořit obraz s omezenou zdrojů a velké plochy barvy jednotný obraz. To zaručuje obeznámení efekt a rychlé identifikaci návštěvníka do divadla.

Při práci jsem si uvědomil, že logo je dosud využíván, protože jeho forma je vhodná pro harmonické plakátu. Z tohoto důvodu jsem navrhl nové logo divadla. Nyní poskytuje tradice a modernost. Vzhledem ke své redukované podobě je identifikovat to rychle.

Plakáty nejsou jen reklamní médium. Dodatečné divadelní program určený ukazuje, jak lze dobře navržený plakát být přeneseny na jiný nosič. Jeden kus umění plakátu může na návštěvníka.

Za dobré plakátu je náročný hodně práce. Jen málo jsou navrženy umělci. Vzhledem k technickému rozvoji každého člověka, to je téměř možné vytvořit plakát. Nicméně pochybné kvality z důvodu nedostatku ani základní znalosti typografie a designu pravidel.

Moje práce ukazuje, že lze také vytvořit pomocí nových počítačových programů přitažlivé plakáty, loga, a jako programové poznámky. Bez znalostí není. Musíte mít čas nejen vytvořit uspokojivý konečný produkt, ale také umělecky propracované reklamy.

4 Seznam použitých pramenů

a) Knihy

ADC: DESIGN 2008, 1.Auflage, Mainz: Hermann Schmidt Verlag, 2008, ISBN 978-387439-752-0

ADRIANI, G.: Toulouse-Lautrec, 1.Auflage, Köln: Du Mont, 2002 ISBN 8321-7164-9

AMBROSE, G.: Grundlagen d. Typografie, 1.Auflage, München: stiebner, 2007, ISBN 978-3-8307-1332-6

GLASOR, M.: Kunst ist Arbeit, 1.Auflage, Hamburg: Gingko Press, 2000 ISBN 927258-85-7

HKS 13 : Vorwärts bis zum nieder mit, Berlin: Assoziation A, ISBN 935936-05-2

LEWANDOWSKY, P. : Grafikdesign, 1.Auflage, Köln: Du Mont, 2006, ISBN 978-3-8321

URBAN,D.: Gestaltung v. Signets, 1.Auflage, München: Bruckmann, 1991, ISBN 7654-2389-0

b) Internetové zdroje

ARTFACTORY <http://www.artyfactory.com/art_appreciation/graphic_designers/troxler/niklaus_troxler.htm> 15.3.2012

BUNDESZENTRALE F. POLIT. BILDUNG <http://www.bpb.de/themen/5XQKO6,0,Historische_Plakate.html>18.2.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/17-02-2012_befluegelte-phantasien.html>16.1.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/26-08-2012_das-land-des-laechelns.html>16.1.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/09-06-2012_die-ente-bleibt-draussen.html>16.1.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/09-04-2012_die-zauberfloete.htm>16.1.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/15-07-2012_der-froschkoenig.html>16.1.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/02-06-2012_der-name-der-rose.html>16.1.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/28-04-2012_dracula.html>16.1.2012

CHURSAECHSISCHE VERANSTALTUNGS GmbH <http://chursaechsische.de/de/veranstaltungen/detail/21-04-2012_we-will-uke-you-.html>16.1.2012

DEUTSCHES HISTORISCHES MUSEUM <http://www.dhm.de/magazine/plakate/theater/zusammenfassung.htm>18.2.2012

NATIONALBIBLIOTHEK <http://www.nb.admin.ch/themen/01417/01424/index.html?lang=de>15.3.2012

NEUE ZÜRICHER ZEITUNG <http://www.nzzfolio.ch/www/d80bd71b-b264-4db4-afd0-277884b93470/showarticle/2b809bc2-a6bf-483e-a03c-b44b76b9c8aa.aspx> 15.3.2012

NUR ZITATE <http://www.nur-zitate.com/autor/Ludwig_Mies_van_der__Rohe>11.3.2012

PIGASUS GALLERY <http://www.pigasus-gallery.de/Posters/Troxler_e2.htm> 03.04.2012

PRINTBLOGGER <http://www.printblogger.de/geschichte-der-plakatwerbung>18.2.2012

WORDPRESS <http://iseedo98.wordpress.com/2011/03/13/josef-muller-brockmann/2522085697_81032796a5_o/> 03.04.2012

WORDPRESS <http://machinatorium.wordpress.com/2009/08/19/166-ma-p-research-josef-muller-brockmann/> 03.04.2012

5 Shrnutí

I chose the topic „Design of a series of cultural posters", cause of my personal connection to this topic. I designed the posters for the *König Albert theater*, where I work.

The main aspect in the implementation was to create posters with an balance between advertising media and art. Cause expressive posters you see less and less. Also it was important for me to develop modern posters for a historic theater.

For this topic I chosed events of various genres. To show, it is possible, to create an unified row with recognition factor in spite of different contents. For this it was also necessary to redesign the logo.

I fulfilled this task by creating different demanding theater posters, including a redesigned logo and also a program booklet for one event.
Generally I focused on reduced design and great patches of color. But even with reduced funds it is possible to produce a roomeffect. This was just as important as convey a feeling.
I used different fonts, adapted to the need. Both as a point of attraction, the other as a supporting medium.

The redesigned logo exudes tradition and openness. It contributes to the identification of the theater and the posters.

Overall I have shown in my work, it is possible to create expressive, creative posters that leave a lasting impression.

6 Seznam ilustrací

Příloha 1 - Divadelní plakáty
Příloha 2 - plakát - Drákula
Příloha 3 - plakát - Orchestr Ukulele z Velké Británie
Příloha 4 - plakát - Země úsměvů
Příloha 5 - plakát - Loriotův večer
Příloha 6 - plakát - Kouzelná flétna
Příloha 7 - plakát - Okřídlené fantazie
Příloha 8 - plakát - Žabí princ
Příloha 9 - plakát - Jmého růže
Příloha10 - Logo Divadlo král Albert
Příloha11 - Logo sdruženými Chursaskou organizací s.r.o.
Příloha12 - Logo Divadlo Král Albert barevné příklady
Příloha13 - Divadelní program
Příloha14 - plakáty Niklaus Troxler
Příloha15 - plakáty Josef Müller-Brockmann
Příloha16 - CD s údaji o BA

Příloha 1

Divadelní plakáty [34]

[34] sdruženými Chursaskou organizací s.r.o.

Příloha 2

plakát – Drákula [35]

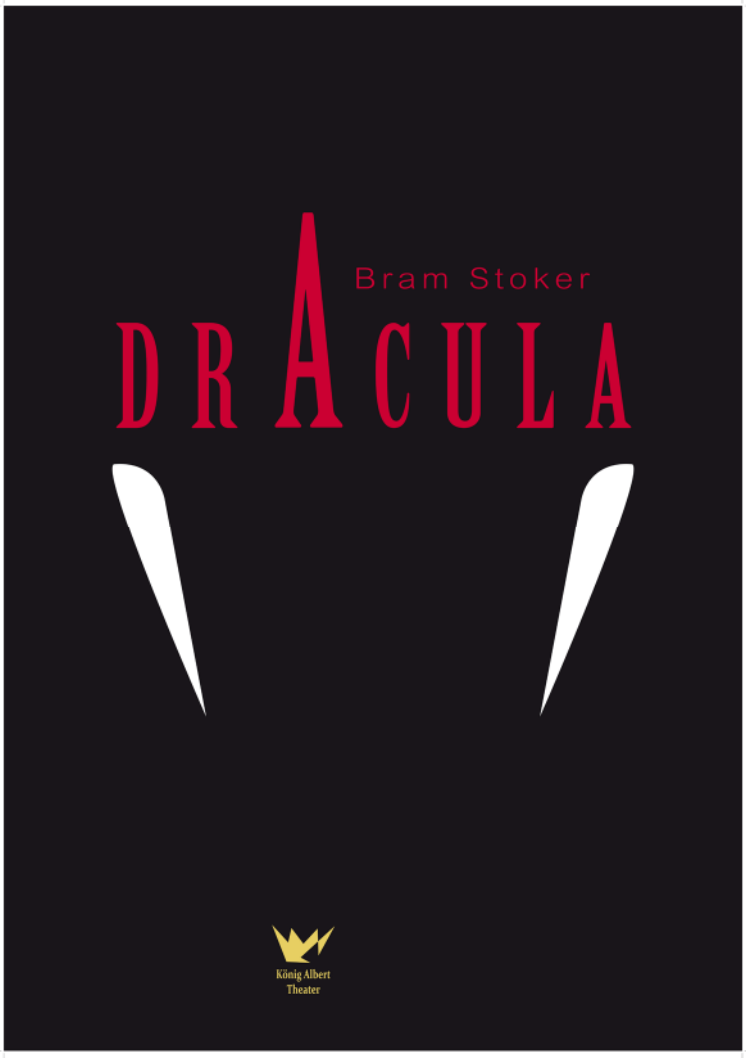

Náčrt

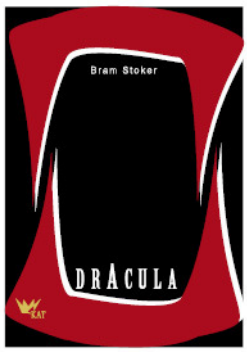

[35] vlastní obraz

Příloha 3

plakát - Orchestr Ukulele z Velké Británie [36]

Náčrt

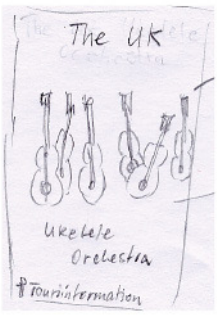

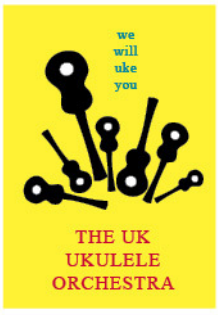

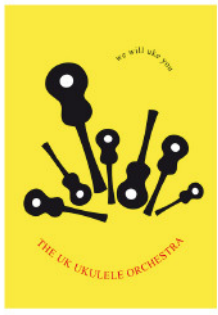

[36] vlastní obraz

Příloha 4

plakát - Země úsměvů [37]

Náčrt

[37] vlastní obraz

Příloha 5

plakát - Loriotův večer [38]

Náčrt

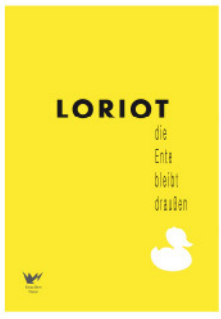

[38] vlastní obraz

Příloha 6

plakát - Kouzelná flétna [39]

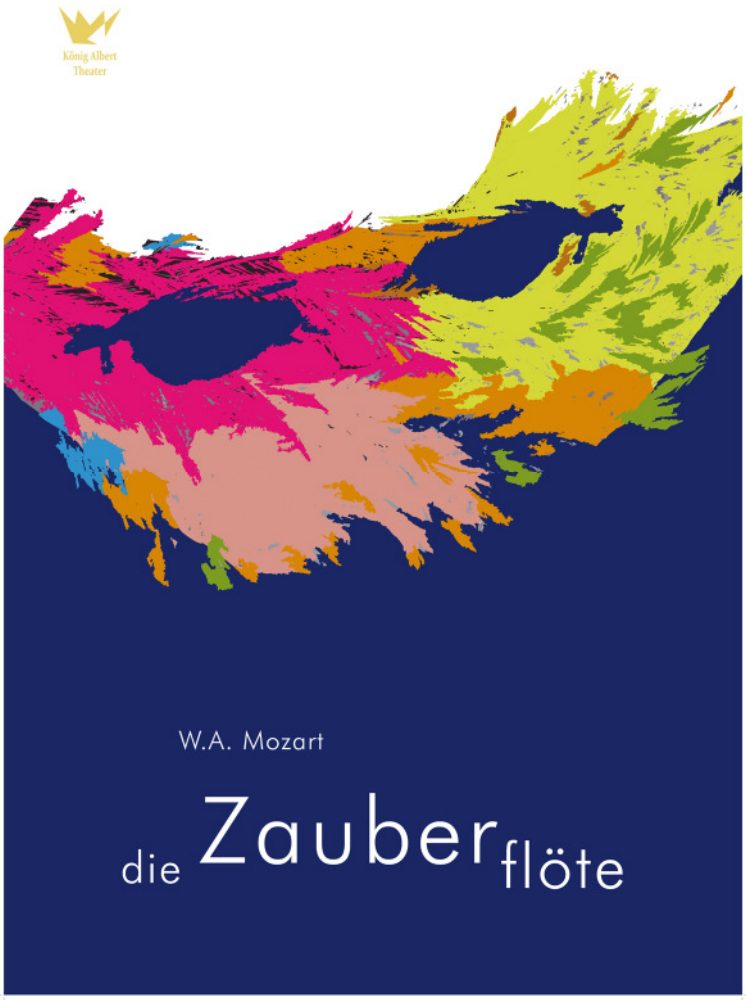

Náčrt

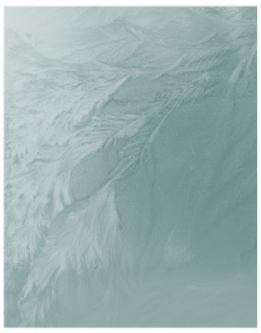

[39] vlastní obraz

Příloha 7

plakát - Okřídlené fantazie [40]

Náčrt

[40] vlastní obraz

Příloha 8

plakát - Žabí princ [41]

Náčrt

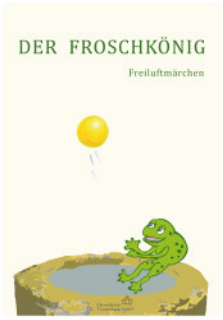

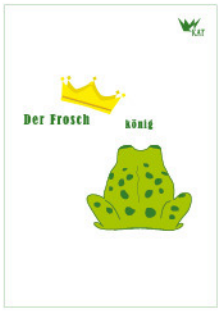

[41] vlastní obraz

Příloha 9

plakát - Jmého růže [42]

Náčrt

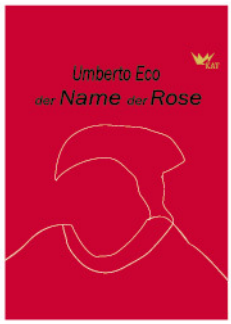

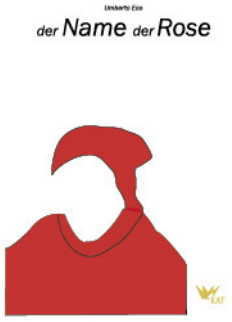

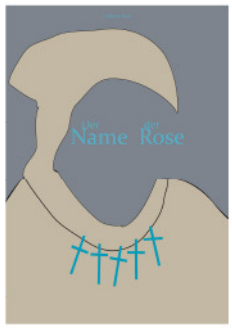

[42] vlastní obraz

Příloha 10

Logo Divadlo Král Albert [43]

Náčrt

[43] vlastní obraz

Příloha 11

Logo sdruženými Chursaskou organizací s.r.o. [44]

[44] sdruženými Chursaskou organizací s.r.o.

Příloha 12

Logo Divadlo Král Albert barevné příklady [45]

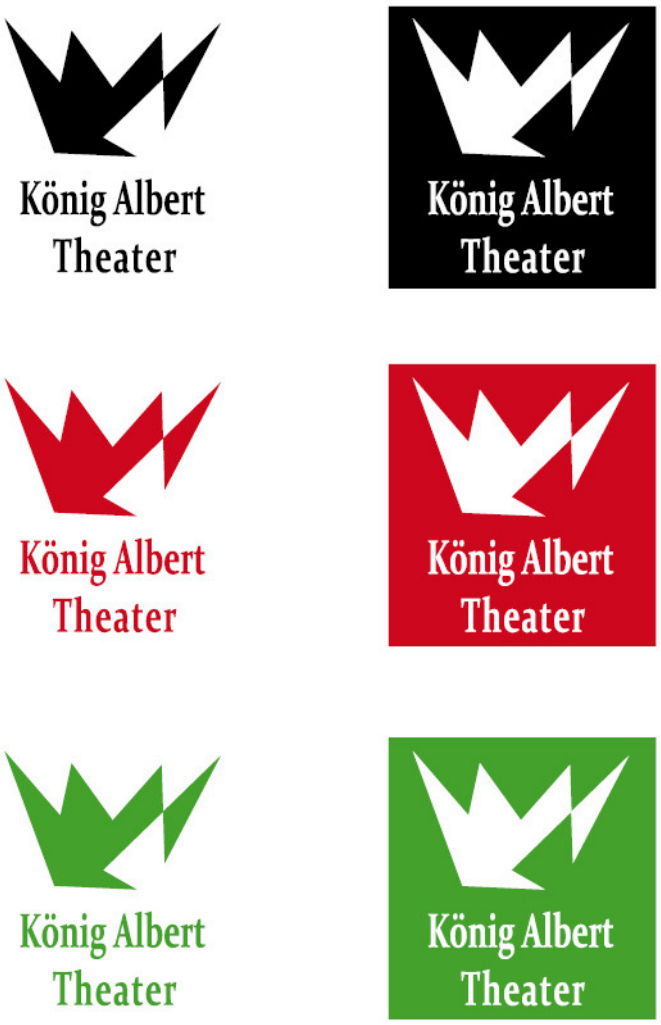

[45] vlastní obraz

Příloha 13
Divadelní program [46]

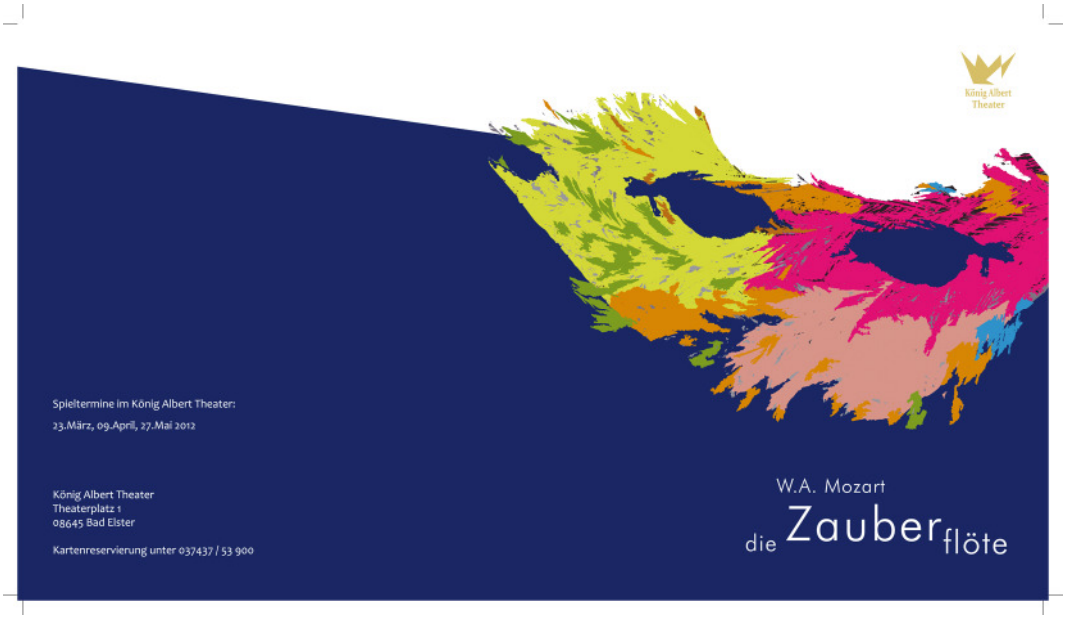

[46] vlastní obraz

Příloha 14

Plakáty Niklaus Troxler [47]

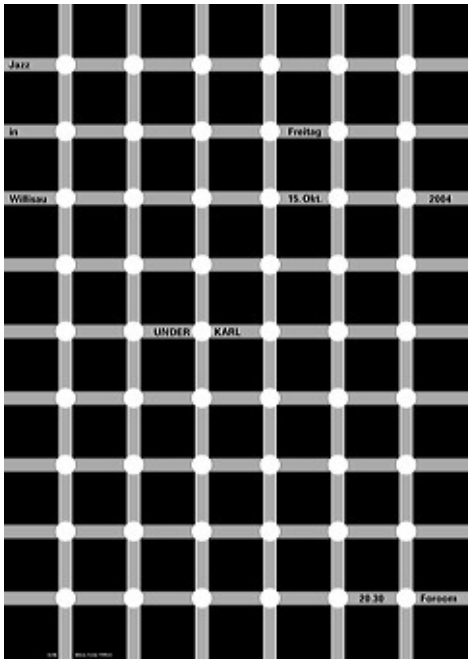

a)

b)

[47] a) http://www.artyfactory.com/art_appreciation/graphic_designers/troxler/niklaus_troxler.htm
b) http://www.pigasus-gallery.de/Posters/Troxler_e2.htm

Příloha 15

Plakáty Josef Müller-Brockmann [48]

a)

b)

[48] a) http://machinatorium.wordpress.com/2009/08/19/166-ma-p-research-josef-muller-brockmann/
b) http://iseedo98.wordpress.com/2011/03/13/josef-muller-brockmann/2522085697_81032796a5_o/